

29 Σεπτεμβρίου, 1989

(ΣΑΒΒΙΔΗΣ, ΚΟΥΡΡΗΣ, ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ/στές)

ΛΟΙΖΟΣ ΒΩΝΙΑΤΗΣ,

Εφεσείων,

v.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ,

Εφεσίβλητου.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5022).

Έφεση — Αξιοπιστία μαρτύρων — Αρχές, που διέπουν την επέμβαση του εφετείου σε εύρημα αξιοπιστίας — Το εφετείο δεν διστάζει να ανατρέψει σχετικό εύρημα, αν αυτό έγινε χωρίς να ληφθούν υπ' όψη και να συνεκτιμηθούν σχετικά γεγονότα ή περιστάσεις, που είτε είναι παραδεκτά είτε έχουν αποδειχθεί.

5

Η έκβαση της εφέσεως αυτής εξηρτάτο από το κατά πόσον υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις θα εδικαιολογείτο ανατροπή από το εφετείο ευρήματος σχετικά με την αξιοπιστία του κύριου μάρτυρα κατηγορίας. Επειδή το εφετείο δεν ικανοποιήθη ότι υπήρχε λόγος, που να παρείχε δυνατότητα τέτοιας επεμβάσεως, η έφεση απορρίφθηκε.

10

Η έφεση απορρίπτεται.

Αναφερόμενες αποφάσεις:

Marathonouniotis v. Estate of Chrystalleni Nicolaou, 14 C.L.R. 272; 15

Mamas v. APUA (1966) 1 C.L.R. 158;

Achillides v. Michaelides (1977) 1 C.L.R. 172;

Polycaiprou v. Polycaiprou (1982) 1 C.L.R. 182.

Έφεση κατά της καταδίκης και ποινής.

Έφεση από τον Λοίζο Βωνιάτη που καταδικάστηκε από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 39989/87) σε έξι κατηγορίες για παράλειψη να κα-

20

- ταβάλει ως εργοδότης εισφορές κοινωνικών ασφαλίσεων και πρόσθετο τέλος κατά παράβαση των προνοιών των Περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων και Κανονισμών, εισφορές ετησίων αδειών κατά παράβαση των περί Ετησίων Αδειών Μετ' Απολαβών Νόμων και Κανονισμών, εισφορές πλεονάζοντος προσωπικού κατά παράβαση των περί Τερματισμού Απασχολήσεως Νόμων και Κανονισμών, τέλος βιομηχανικής κατάρτισεως κατά παράβαση των περί Βιομηχανικής Κατάρτισεως Νόμων και Κανονισμών και έκτακτη εισφορά για την άμυνα κατά παράβαση των περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμων και στον οποίο επεβλήθη από τον Επ. Δικ. Σ. Νικολαΐδη, συνολικό πρόστιμο £90.- και ο οποίος διατάχθηκε να πληρώσει τις οφειλόμενες εισφορές και τέλη.
- 15 Α. Λαδάς, για τον εφεσείοντα.
- Π. Κληρίδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Β, για τον εφεσείβλητο.
- ΣΑΒΒΙΔΗΣ, Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα απαγγείλει ο Δικαστής Ι. Πογιατζής.
- 20 ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ.: Στις 23 Ιουλίου 1988 το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας βρήκε τον εφεσείοντα Λοΐζο Βωνιάτη ένοχο σε έξι κατηγορίες που περιλαμβάνονται στο κατηγορητήριο που καταχώρησε εναντίον του ο εφεσείβλητος Διευθυντής Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Οι κατηγορίες
- 25 αφορούσαν ισχυριζόμενη παράλειψη του εφεσείοντα ως εργοδότη να καταβάλλει:
- (1) £390.36 σεντ εισφορές κοινωνικών ασφαλίσεων κατά παράβαση προνοιών των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων και Κανονισμών
- 30 (2) £99.64 σεντ πρόσθετο τέλος κατά παράβαση προνοιών των ιδίων Νόμων και Κανονισμών
- (3) £157.32 σεντ εισφορές ετησίων αδειών κατά παράβαση των περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών Νόμων και Κανονισμών
- 35 (4) £16.28 σεντ εισφορές πλεονάζοντος προσωπικού κατά παράβαση των περί Τερματισμού Απασχολήσεως Νόμων και Κανονισμών

(5) £16.28 σεντ τέλος βιομηχανικής καταρτίσεως κατά παράβαση των περί Βιομηχανικής Καταρτίσεως Νόμων και Κανονισμών και

(6) £65.06 σεντ έκτακτη εισφορά για την άμυνα κατά παράβαση των περί Εκτάκτου Εισφοράς δια την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμων.

5

Η αναφερόμενη στο κατηγορητήριο υποχρέωση του εφεσείοντα να καταβάλει τις πιο πάνω εισφορές και τέλη αφορούσε ισχυριζόμενη υποχρέωση από μέρους του εργοδότηση του Ιωσήφ Ιωάννου σαν μισθωτού μεταξύ 31.3.1986 και 31.3.1987.

10

Το πρωτόδικο Δικαστήριο επέβαλε στον εφεσείοντα συνολικό πρόστιμο £90 και τον διέταξε να πληρώσει τις οφειλόμενες εισφορές και τέλη.

Με την παρούσα έφεσή του ο εφεσείων προσβάλλει την καταδίκη του από το πρωτόδικο Δικαστήριο πάνω σε όλες τις κατηγορίες καθώς και την ποινή που του επιβλήθηκε. Ο δικηγόρος του όμως απόσυρε την έφεση εναντίον της ποινης πριν την έναρξη της διαδικασίας.

15

Κύριος μάρτυρας κατηγορίας στην ακρόαση ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου ήταν ο Ιωσήφ Ιωάννου του οποίου η εκδοχή ήταν ότι παρέσχε τις υπηρεσίες του στον εφεσείοντα ως μισθωτός κτίστης και γεωργικός εργάτης με ημερομίσθιο £12. Η εκδοχή του εφεσείοντα ήταν ότι ο Ιωσήφ ουδέποτε υπήρξε μισθωτός στην υπηρεσία του αλλά ανεξάρτητος εργολάβος τον οποίο πλήρωνε ανάλογα με τον αριθμό τούβλων ή τσιμεντομπλόκς που έκτιζε ή την ποσότητα άλλης εργασίας που εκτελούσε.

20

25

Ήταν υποχρέωση της Κατηγορούσας Αρχής να ικανοποιήσει το πρωτόδικο Δικαστήριο ότι στη διάρκεια της ισχυριζόμενης περιόδου ο εφεσείων εργοδοτούσε τον Ιωσήφ σαν μισθωτό και όχι σαν ανεξάρτητο εργολάβο. Είναι μέσα στα πλαίσια αυτής της υποχρέωσης που το πρωτόδικο Δικαστήριο αξιολόγησε την ενώπιόν του μαρτυρία και τόνισε ότι η έκβαση της υπόθεσης εξαρτάται ουσιαστικά από την αξιοπιστία των μαρτύρων της κατηγορίας και της υπεράσπισης που κατάθεσαν ενώπιον του. Αφού εξέτασε τη μαρτυρία και έλαβε υπόψη τη συμπεριφορά των μάρτύρων, όταν έδιναν τη μαρτυρία τους, το πρωτόδικο Δικαστήριο κατάληξε στο συμπέρασμα ότι αξιόπιστη και ορθή

30

35

40

ήταν η μαρτυρία του Ιωσήφ Ιωάννου και όχι εκείνη του εφεσείοντα και του μάρτυρα υπεράσπισης Δημήτρη Ευριπίδου, τις οποίες απέρριψε σαν αναξιόπιστες.

- Η καταδίκη του εφεσείοντα στηρίχτηκε αποκλειστικά στο
- 5 πιο πάνω συμπέρασμα του πρωτόδικου Δικαστηρίου και είναι αυτό το συμπέρασμα που ο ευπαιδευτος δικηγόρος του προσπάθησε να μας πείσει ότι είναι λανθασμένο, ανασφαλές και εναντίον του θάρους της μαρτυρίας εξεταζόμενης στο σύνολο της, και μας κάλεσε να το ανατρέψουμε.
- 10 Το ερώτημα που εγείρεται είναι αν, με βάση τη νομολογικά καθιερωμένη πάγια τακτική που το Ανώτατο Δικαστήριο ακολουθεί στην κατ' έφεση δικαιοδοσία του, ενδύκνεται ή όχι, κάτω από τις περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης, η
- 15 από μέρους μας ανατροπή ευρημάτων και συμπερασμάτων του πρωτόδικου Δικαστηρίου που στηρίζονται στην αξιοπιστία των μαρτύρων που κατάθεσαν ενώπιον του.

Η καθιερωμένη προσέγγιση στο θέμα που μας απασχολεί έχει επανειλημμένα επιβεβαιωθεί σε πολλές αποφάσεις παλαιότερες και πρόσφατες με τόση σαφήνεια που δεν επιδέ-

20 χεται οποιαδήποτε αμφισβήτηση. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις υποθέσεις 1) *Μιλτιάδης Μαραθοβουνιώτης ν Περιουσίας Χρυσταλλένης Νικολάου* (1934) 14 Α.Α.Δ. 272, 2) *Σοφοκλής Μάμας ν Συνεταιρισμός Ελαστικών ΑΡΥΑ* (1966) 1 Α.Α.Δ. 158, 3) *Ζήνων Αχιλλείδης ν Βύρων Μιχαηλίδης* (1977) 1

25 Α.Α.Δ. 172, και 4) *Μαρούλλα Πολυκάρπου ν Σάββας Πολυκάρπου* (1982) 1 Α.Α.Δ. 182. Παρά την πολλή φειδώ με την οποία ασκεί την εξουσία που έχει επί του προκειμένου, το Εφετείο δε διστάζει να επέμβει και να ανατρέψει ευρήματα αναφορικά με γεγονότα και συμπεράσματα πρωτόδικων Δικαστηρίων που στηρίζονται στην αξιοπιστία των μαρτύρων στις περιπτώσεις που ικανοποιείται ότι έγιναν χωρίς να ληφθούν καθόλου ή επαρκώς υπόψη και να συνεκτιμηθούν σχετικά γεγονότα ή περιστάσεις που είτε είναι παραδεκτά είτε έχουν αποδειχθεί. Αν διαπιστωθεί πλημμελής

30 κτίμηση αυτής της μορφής, μπορεί ασφαλώς να λεχθεί ότι το προσβαλλόμενο συμπέρασμα εξάχθηκε ενάντια στο θάρους της μαρτυρίας εξεταζόμενης στο σύνολο της, που αποτελεί συνήθη λόγο επέμβασης από μέρους του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

- 40 Στην προσπάθεια του να εντάξει στον πιο πάνω κανόνα το προσβαλλόμενο συμπέρασμα του πρωτόδικου Δικαστη-

ρίου στην παρούσα περίπτωση για την αξιοπιστία του Ιωσήφ και την αναξιοπιστία του εφεσεϊοντα και να πετύχει έτσι την ανατροπή του, ο ευπαίδευτος δικηγόρος του εφεσεϊοντα επέσυρε την προσοχή μας στο Τεκ. 6 και ισχυρίστηκε ότι το περιεχόμενο του είναι ασυμβίβαστο με την εκδοχή του Ιωσήφ και υποστηρίζει την εκδοχή του εφεσεϊοντα και ότι στην εκτίμηση που έκαμε το πρωτόδικο Δικαστήριο, δεν έλαβε επαρκώς υπόψη του το γεγονός αυτό με αποτέλεσμα να οδηγηθεί σε λανθασμένο συμπέρασμα. 5

Το Τεκ. 6 είναι ένα κακά συνταγμένο ιδιόχειρο, δυσανάγνωστο σύντομο έγγραφο που συνέταξε ο εφεσεϊών και υπόγραψε ο Ιωσήφ στις 25.12.1986 στο οποίο αναφέρεται ότι για την περίοδο 13.10.1985 μέχρι 25.12.1986 ο Ιωσήφ και ο εφεσεϊών λογαριάστηκαν για τις εργασίες του πρώτου και ξόφλησαν και ότι ο Ιωσήφ οφείλει στον εφεσεϊοντα £100. Στην απόφαση του το πρωτόδικο Δικαστήριο κάμνει ρητή αναφορά στο έγγραφο, Τεκ. 6, το οποίο φαίνεται ότι αντιμετώπισε με κάποια καχυποψία εν όψει των εξηγήσεων που έδωσε ο Ιωσήφ αναφορικά με τις συνθήκες της υπογραφής του και του γεγονότος ότι ο εφεσεϊών είπε ότι συντάχθηκε και υπογράφηκε λίγες μέρες πριν την ημερομηνία 25.12.1986 που ο ίδιος έγραψε στο κείμενο του και στο γραμματόσημο πάνω στο οποίο είχε υπογράψει ο Ιωσήφ. Δεν ευσταθεί, επομένως, ο ισχυρισμός ότι στην εκτίμηση της ενώπιον του μαρτυρίας το πρωτόδικο Δικαστήριο αγνόησε ή δεν έλαβε επαρκώς υπόψη το Τεκ. 6. Ούτε κατά τη γνώμη μας ευσταθεί ο ισχυρισμός ότι το κείμενο του Τεκ. 6 είναι ασυμβίβαστο με την εκδοχή του Ιωσήφ ή ότι συνάδει με την εκδοχή του εφεσεϊοντα. Θα το χαρακτηρίζαμε περισσότερο σαν ουδέτερο παρά σαν ενδεικτικό της αλήθειας της μιάς ή της άλλης εκδοχής. 10
15
20
25
30

Αφού εξετάσαμε τη μαρτυρία στο σύνολο της κάτω από το φως των επιχειρημάτων των δυο πλευρών, είμαστε ικανοποιημένοι ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο είχε την ευχέρεια και το δικαίωμα να εξάξει τα συμπεράσματα του στα οποία στήριξε την ενοχή του εφεσεϊοντα και ότι δεν συντρέχουν λόγοι που να επιβάλλουν ή να δικαιολογούν την επέμβαση μας. 35

Η έφεση εναντίον της καταδίκης απορρίπτεται. Η καταδίκη του εφεσεϊοντα επικυρώνεται. 40

Η Έφεση απορρίπτεται.